

[Johs. M. Olsen]

tiden vil være svært at få ligevægt på betalingsbalancen, bl.a. på grund af renter og afdrag af gælden. Det er blevet sagt, at Færøerne i dag økonomisk kan sammenlignes med et skibsvrag, der flyder rundt i Atlanten, vel at mærke uden olie i tanken. Det er et noget makabert billede, men nok ganske malende, når situationen skal beskrives.

Der gøres for tiden på Færøerne en meget stor indsats for at skaffe fisketillførsler på mere traditionel måde, f.eks. ved at færøske fiskerfartøjer fisker i havområder langt fra øerne eller ved import af fisk fra andre lande.

Færøerne har i modsætning til Danmark valgt ikke at være medlem af EF. Derfor får vi heller ikke uden videre de økonomiske fordele, som medlemskabet giver Danmark og de andre EF-lande.

Færøerne forhandler for tiden om en fiskeri-aftale med EF. Forhandlingerne er endnu ikke tilendebragt, men når aftalen er afsluttet, kan den forhåbentlig bane vej for mere gunstige vilkår for vor fiskeeksport, end det er tilfældet i dag, og i øvrigt betyde en vis lettelse for den færøske økonomi.

Men måske er det kun en stakket frist. Det gør naturligvis også indtryk på Færøerne, at der i Europa sker en stadig voksende økonomisk integration, hvori Danmark også deltager. Jeg tænker på det indre marked i EF og på planerne om monetær, økonomisk og politisk union. Da vi har fælles mønt med Danmark, vil Færøerne indirekte også blive deltager i den monetære union, efterhånden som den etableres gennem flere faser.

Men især gør det indtryk, at der i Island, Norge, Sverige og Finland foregår en offentlig debat om nærmere tilknytning til EF. I første omgang er det via EFTA, som Færøerne heller ikke er tilsluttet, men det er interessant, at opinionsundersøgelser synes at vise, at der er flertal i Sverige og Norge i dag for direkte EF-medlemskab. Det er klart, at især et norsk EF-medlemskab ville gøre indtryk i den færøske befolkning og blandt færøske politikere, men foreløbig gælder det altså frihandelsaftalen. Jeg vil gerne takke den danske regering for bistanden under forhandlingerne, som forhåbentlig snart vil kunne føre til et gunstigt resultat.

Under afslutningsdebatten, hvor hele den inden- og udenrigspolitiske situation debatteres, må det også nævnes, at vi har oplevet en stribe

af nogle af de største politiske omskiftelser i historien i de østeuropæiske lande. Vi er i dag bogstavelig talt vidne til, at det socialistiske system er blevet vendt op og ned på en måde, som ingen kunne drømme om for blot ét år siden. Ønsket om liberale løsninger er slået igennem i befolkningerne over hele Østeuropa.

Hvad forkastelsen af det hårde socialistiske system vil føre til i fremtiden, ved vi ikke ret meget om endnu. Men den ynkelige forfatning, som socialismen har bragt disse lande og befolkninger i, er så forstemmende, at man godt kan forstå, at man ønsker de tidligere ledende politikere stillet til ansvar for deres gerninger.

Så kommer spørgsmålet om, hvad vi kan og vil hjælpe disse lande med. Med hensyn til Tyskland kan vi i det mindste glæde os over, at delingen i to nationer, som blev skabt af krigssituationen, nu ser ud til at få en ende gennem den tyske genforening.

Om de politiske omskiftelser hos bl.a. den ene supermagt vil ende med, at vi kommer til at tale om én supermagt i stedet for to, vil tiden vise. Men meget tyder på, at det er en svækket leder for den østlige supermagt, som i disse dage er til politisk topmøde i USA.

Nu kan man ikke sammenligne de politiske forhold i det danske kongerige med de østeuropæiske forhold, men desværre må man konstatere, at der er en vis fælles tendens for socialismen over hele verden. På Færøerne har vi bl.a. den politiske erfaring, både fra de perioder, hvor Sambandspartiet skiftevis har samarbejdet med det socialdemokratiske parti og med borgerlige partier, og også fra den periode, hvor Sambandspartiet havde det økonomiske ansvar, selv om regeringen var socialdemokratisk ledet. Ser vi i bakspejlet i dag, kan vi kun konstatere, at den politiske nedgangstid på Færøerne begyndte, da Socialdemokratiet forkastede Sambandspartiet til fordel for et tættere samarbejde med selvstyrefløjen i færøsk politik og dermed realiserede de gamle selvstyre-drømme senest realiseret i bloktilskuddet.

Uden at drage sammenligningen alt for langt må jeg sige, at ligesom oplysningerne om tilstandene i Østeuropa efter socialismens sammenbrud chokerede alle, blev vi ærlig talt også noget chokerede på Færøerne efter sidste lagtingsvalg, da vi konstaterede, at den socialdemokratiske ledelse havde efterladt en økonomisk ruin. De store problemer, der følger heraf,